

Actualisatie van de ecologische beoordeling uitbreiding recreatiecomplex Lutsmond te Balk

Opdrachtgever	Kontour Vastgoed Nederland BV
Referentie	Vries, E.W. de, 2016. Actualisatie van de ecologische beoordeling uitbreiding recreatiecomplex Lutsmond te Balk. A&W-notitie NWG 2695. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	2695lum
Status	Definitief
Datum	28november 2016
Projectleider	E.W. de Vries
Autorisatie	R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
 2. Situatieschets en plannen
 3. Gebiedsbescherming en beoordeling
 4. Soortbescherming en beoordeling
 5. Conclusies
- Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Impressie van het plangebied (oktober 2016, foto's A&W).

1. Inleiding

Kontour Vastgoed Nederland BV houdt zich bezig met de uitbreiding van het recreatiecomplex Lutsmond te Balk. In dat kader is in 2010 een ecologische beoordeling uitgevoerd (Van der Heide & Biezenaar 2010). De plannen zijn ten opzichte van toen enigszins gewijzigd en de ecologische beoordeling is over de 'houdbaarheidstermijn' die het ministerie van EZ daarvoor aanhoudt. Om deze redenen is een actualisatie van de ecologische beoordeling noodzakelijk om te bepalen hoe de huidige plannen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. Kontour Vastgoed heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een actualisatie van de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling (quickscan), waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Verordening Romte (Ecologische Hoofdstructuur). Op 1 januari 2017 wordt de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht, waarin de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet worden samengebundeld. Om deze reden zijn de plannen ook beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste is een bureaustudie uitgevoerd, waarbij de eerder uitgevoerde ecologische beoordeling en recente bronnen met verspreidingsgegevens van natuurwaarden zijn geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Een belangrijke bron die we gebruiken is de NDFF waarop wij een abonnement hebben. Ten tweede is op 27 oktober 2016 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd naar de (mogelijkheden voor) aanwezigheid van wettelijk beschermde natuurwaarden in het plangebied.

Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

2.1 Huidige situatie

Het recreatiecomplex Lutsmond ligt ten noorden van Balk tegen het Slotermeer, aan de monding van de Luts. Het huidige terrein bestaat uit recreatiewoningen die via het water bereikbaar zijn via een opening in de zuidoever van het Slotermeer. Het hele terrein is afgeschermd van de omgeving door een brede groenstrook met inheemse planten zoals Eik, Berk, Meidoorn en Wilg. Op de kade langs het terrein ligt een fietspad dat aansluit op het fietspad dat over de kade van het Slotermeer loopt. Het plangebied voor de uitbreiding van het recreatiecomplex bestaat voor een groot deel uit intensief gebruikt grasland met ondiepe veenslootjes. In de slootjes is een veenlaag van 20-30 cm aanwezig. Langs de oevers daarvan groeien onder andere Oeverzegge, Grote egelskop, Liesgras en plaatselijk Kleine watereppe. Er is sprake van een beperkt en plaatselijk optreden van kwel. Een deel van het plangebied is in de huidige situatie in gebruik als camping. In het plangebied is geen bebouwing aanwezig en behoudens op de huidige camping is er geen opgaande begroeiing aanwezig. Aan de zijde van de Luts bestaat het plangebied uit de wegverharding van het Tsjamkedykje en de beschoeide oever van de Luts.

2.2 Plannen

De plannen voor de uitbreiding bestaan uit de realisatie van ca. 60 recreatiewoningen, waarvan het merendeel een ligplaats voor een boot krijgt langs een centraal te graven watergang. In 2010 werd de verbinding met open water beoogd via de noordwestrand van het bestaande complex naar het Slotermeer. Dit plan is gewijzigd en nu wordt beoogd de toegang voor boten te realiseren via een doorgang naar de Luts. Rond het uitbreidingsgebied wordt een nieuwe waterkerende dijk aangelegd. Bestaande sloten binnen het plangebied worden plaatselijk gedempt en er wordt een nieuwe randsloot aangelegd. Aanplant, zoals op de nieuwe kaden, wordt uitgevoerd met inheemse boom- en struiksoorten. In figuur 1 is een ontwerp van de beoogde inrichting weergegeven.

Figuur 1. Ontwerptekening van de uitbreiding van het recreatiecomplex Lutsmond te Balk (bron: Kontour vastgoed).

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998 (vanaf 2017 Wet natuurbescherming) of regels omtrent de Ecologische Hoofdstructuur (Verordening Romte). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan. Hieronder is beschreven hoe de plannen zich verhouden tot deze vormen van gebiedsbescherming.

3.1 Natuurbeschermingswet 1998, Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied (www.synbiosis.nl). De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'IJsselmeer' en 'Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving'. De Fluessen ligt op ongeveer 4 km van het plangebied, het IJsselmeer op ongeveer 6 km afstand. Beide Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor een aantal habitattypen en (vogel)soorten waarvoor in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

Voortoets

Directe effecten

Directe effecten van de realisatie van de beoogde uitbreiding in het plangebied op de Natura 2000-gebieden zijn gezien de grote afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden niet te verwachten.

Externe werking

De Natuurbeschermingswet kent echter ook het begrip Externe werking. Dit houdt in dat als de beïnvloedingssfeer van een activiteit of ingreep overlapt met de ruimte die de Natura 2000-waarde gebruikt/inneemt. Daar is in onderhavig geval sprake van ten aanzien van herbivore watervogels (ganzen, eenden en zwanen) en wat betreft vaarbewegingen vanuit de uitbreiding van het recreatiecomplex in het Natura 2000-gebied 'Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving'. Hieronder wordt daar iets dieper op ingegaan.

Ganzen en Smienten

Ganzen en Smienten overwinteren in het Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o. Ze slapen dan op open water en foerageren op gras- en bouwland in en rond het Natura 2000-gebied. Het plangebied is niet aangewezen als ganzenfoerageergebied en zal door de aanwezigheid van verstoringbronnen ook nauwelijks worden gebruikt door ganzen en Smienten. Verder ligt het voornemen op meer dan 600 m afstand van door de Provincie Fryslân aangewezen ganzenfoerageergebied. Het voornemen zal daarom niet leiden tot aantasting van foerageergebied van ganzen en Smienten. Om deze reden zijn er geen negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelen van ganzen en Smienten van het Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.

Toename recreatievaart op Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o.

Het voornemen zal leiden tot een beperkte toename van het aantal vaarrecreanten in het Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o. Met name in het voor- en najaar kan dit leiden tot een toename van de verstoring van rustende watervogels in het Natura 2000-gebied. Het betreft hier de aangewezen soorten Kuifeend en Nonnetje. Omdat het gaat om een beperkte uitbreiding van de vaarrecreatie, is ook de toename van de verstoring waarschijnlijk beperkt. Significante negatieve effecten op Kuifeend en Nonnetje worden daarom niet verwacht. Wel is er in de zin van de Natuurbeschermingswet sprake van een verstoring/verslechtering. De initiatiefnemer wordt daarom geadviseerd om in overleg te treden met het bevoegd gezag (Provincie Fryslân) om het vervolgtraject te bespreken. Dit kan bestaan uit een verstoring-verslechteringstoets en/of het aanvragen van een verklaring van geen bedenkingen.

3.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS, www.fryslân.nl). Het nabijgelegen Slotermeer is aangewezen als 'natte' Ecologische Hoofdstructuur. Ook de oevers van het Slotermeer en een perceel ten zuiden van de Luts en het bestaande recreatiecomplex maken deel uit van de PEHS. Op ca. 500 m noordelijk van het plangebied ligt een natte ecologische verbindingzone langs de Warrensterwei.

De bescherming van de PEHS is tweeledig. Het eerste uitgangspunt is dat er geen verlies van oppervlakte mag plaatsvinden. Daarnaast mogen ingrepen in de nabijheid van de PEHS geen negatieve effecten veroorzaken op de wezenlijke waarden van de PEHS. Deze wezenlijke waarden hebben veelal betrekking op de aanwezige natuurwaarden, maar aspecten als rust, openheid en duisternis vallen hier ook onder.

De uitbreiding van het recreatiecomplex Lutsmond vindt plaats buiten de PEHS, zodat er geen sprake is van verlies van oppervlakte van de PEHS. Door de uitbreiding van het complex zal het aantal vaarbewegingen op het PEHS-gebied Slotermeer toenemen. In 2010 is beschreven dat de recreatiedruk op het Slotermeer al groot is en dat de toename beperkt zal zijn. Hoewel het aantal beoogde recreatiewoningen nu enigszins groter is, kan de argumentatie gehandhaafd blijven. Om die reden wordt ook nu geconcludeerd dat, hoewel het effect waarschijnlijk beperkt is, de initiatiefnemer wordt geadviseerd om in contact te treden met de Provincie Fryslân om laten te bepalen hoe de plannen in het onderhavig geval zich verhouden tot de provinciale regelgeving betreffende de PEHS.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Ganzenfoerageergebied

In de ecologische beoordeling van 2010 werd beschreven dat de plannen geen knelpunt vormden met de regels ten aanzien van Ganzenfoerageergebied. Er is geen reden om die conclusie te wijzigen.

Weidevogelgebieden

Het plangebied lag in 2010 in een gebied dat door de Provincie Fryslân was aangewezen als 'Gebied van openheid en rust'. Door verlies van oppervlakte van dergelijk gebied was toentertijd mogelijk sprake van compensatie van dat verlies. In de 'Weidevogelnota 2014-2020' (Provincie Fryslân 2014) zijn de voor weidevogels belangrijke gebieden opnieuw begrensd. Uit de kaarten bij die nota blijkt, dat het plangebied geen deel uitmaakt van zogenaamde Weidevogelkansgebied en Parels. Ook ligt het plangebied niet in de directe omgeving van dergelijke gebieden. Om deze redenen wordt geconcludeerd dat de beoogde uitbreiding geen knelpunt veroorzaakt met de provinciale regels ten aanzien van de bescherming van belangrijke gebieden voor weidevogels.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld (licht beschermde, middelzwaar beschermde en zwaar beschermde soorten). Gezien het agrarisch karakter van het plangebied, zijn de mogelijkheden voor wettelijk beschermde soorten beperkt. Desondanks is niet uitgesloten dat er soorten voorkomen die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en welke consequenties dat heeft voor de beoogde uitbreiding.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat grotendeels uit agrarisch grasland en terrein dat in gebruik is als camping. Geschikt biotoop voor veel wettelijk beschermde soorten ontbreekt daardoor. Voor wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten en reptielen is in 2010 beschreven dat het onwaarschijnlijk is dat deze in het plangebied voorkomen. Omdat het terrein niet wezenlijk is veranderd, kan deze conclusie worden gehandhaafd. Dit geldt ook op het moment dat in januari 2017 de Wet natuurbescherming in werking treedt. De uitbreiding veroorzaakt ten aanzien van de genoemde soortgroepen geen conflict met de Flora- en faunawet en de Wet natuurbescherming.

4.2 Vaatplanten

Vanwege het voornamelijk aanwezig agrarisch grasland is in 2010 beschreven dat in het plangebied alleen de aanwezigheid van groeiplaatsen van de licht beschermde

Zwanenbloem en/of Gewone dotterbloem niet kon worden uitgesloten. Volgens de Flora- en faunawet geldt voor projecten in het kader van ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor licht beschermde soorten. Binnen de Wet natuurbescherming vervalt de bescherming van de genoemde plantensoorten. De beoogde plannen veroorzaken op basis van het bovenstaande geen conflict met de Flora- en faunawet en Wet natuurbescherming ten aanzien van planten.

4.3 Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFF) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de zwaar beschermde Heikikker en enkele licht beschermde soorten voorkomen, zoals Gewone pad, Meerkikker, Kleine watersalamander en Bruine kikker.

In 2010 is beschreven dat het plangebied niet voldoet aan de biotoopeisen van Heikikker en dat deze soort daarom niet wordt verwacht in het plangebied. Het plangebied is sinds 2010 niet wezenlijk veranderd. Uit de recente gegevens van de NDFF blijkt dat de waarnemingen van deze soort van de zuidelijke oeverlanden van het Slotermeer komen. Om deze redenen is het onwaarschijnlijk dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van deze soort.

Het is niet uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van enkele licht beschermde amfibieënsoorten. Voor deze licht beschermde soorten geldt volgens de Flora- en faunawet een vrijstelling bij projecten in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat de uitbreiding van het recreatiecomplex geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

Onder de Wet natuurbescherming zijn de bovengenoemde amfibieënsoorten ook beschermd en is er per provincie een vrijstellingslijst bij projecten in het kader van ruimtelijke ingrepen. Volgens de informatie op dit moment staan de nu licht beschermde amfibieën op de vrijstellingslijst van de Provincie Fryslân, met uitzondering van de Bastaardkikker/Middelste groene kikker. Bij deze stand van zaken is in 2017 onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van deze soort en is mogelijk een ontheffingsaanvraag nodig indien de soort daadwerkelijk in het plangebied voorkomt.

4.4 Vissen

In de ecologische beoordeling van 2010 is beschreven dat in het plangebied de aanwezigheid van de Grote en Kleine modderkruiper niet kan worden uitgesloten. Om die reden is destijds gesteld dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is om te bepalen hoe de plannen zich verhouden tot de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen. Deze conclusie kan worden gehandhaafd, met de kanttekening dat onder de Wet natuurbescherming de Kleine modderkruiper niet meer is beschermd. Aanvullend visonderzoek zou daarom gericht moeten zijn op het vaststellen of de Grote modderkruiper voorkomt in de sloten rond het plangebied.

4.5 Vogels

In het plangebied is door de beperkte aanwezigheid van opgaande begroeiing weinig ruimte voor vogels om te nestelen. Alleen de begroeiing op het gedeelte van de camping zou ruimte kunnen bieden aan broedende zangvogels. Hoewel de aangrenzende begroeiing en de bestaande bebouwing in de directe omgeving voor een verstoringszone zorgen, kunnen mogelijk ook enkele weidevogels in het plangebied tot broeden komen, zoals bijvoorbeeld Graspieper. Ook kunnen langs de slootkanten vogels broeden als Meerkoet, Waterhoen en Wilde eend.

Algemeen

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal of snoeiafval goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de versturende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats bijvoorbeeld. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen.

Er zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. Het is bovendien onwaarschijnlijk dat eventueel in de omgeving aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen en hun functionele leefomgeving noemenswaardig worden beïnvloed door de uitbreiding.

Conclusie

De beoogde uitbreiding veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet of nieuwe Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

De bescherming van vogels in de Flora- en faunawet is geënt op de Europese Vogelrichtlijn. Dit zal in de nieuwe Wet natuurbescherming niet anders zijn, dus de conclusie ten aanzien van vogels geldt straks ook onder de Wet natuurbescherming.

4.6 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten zijn beschreven in § 4.7.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor, namelijk Meervleermuis, Watervleermuis, Dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, en Laatvlieger. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder zijn deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. In 2010 is in de ecologische beoordeling beschreven dat in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen worden verwacht omdat bebouwing ontbreekt en de bomen in het gebied te jong of te dun zijn om verblijfplaatsen te herbergen. Hoewel er nu vijf jaar is verstreken, geldt die redenering nog steeds, mede op basis van het veldbezoek op 27 oktober 2016.

Foerageergebied

Het plangebied en de directe omgeving ervan kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van enkele van de bovengenoemde vleermuissoorten hoewel het plangebied waarschijnlijk ten dele geschikt is. Met name het open deel van het gebied is beperkt geschikt als foerageergebied. Door de realisatie van de beoogde uitbreiding zullen veranderingen optreden ten aanzien van potentieel foerageergebied. Tijdens de herinrichting zal het gebied mogelijk minder geschikt zijn als foerageergebied, maar enige jaren na de voltooiing kan het nu open deel mogelijk beter geschikt foerageergebied worden door de aanwezigheid van meer water en beschutting. Boven de Luts, waar Water- en Meervleermuis foerageren, kan het foerageergebied minder geschikt worden.

De mogelijke (tijdelijke) negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen hebben betrekking op slechts een klein deel van het beschikbare foerageergebied. Voor de betreffende soorten zijn in de omgeving bovendien voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig. Om deze reden blijft de functionaliteit van in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen ten aanzien van foerageergebied gewaarborgd.

Vliegroutes

In 2010 is in de rapportage vermeld dat bij vleermuisonderzoek aan de Luts is vastgesteld dat deze watergang een vliegroute vormt voor met name Water- en Meervleermuis, maar ook voor Gewone- en Ruige dwergvleermuis. Zeer waarschijnlijk geldt dit nog steeds, omdat de Luts een verbinding vormt tussen de bebouwde kom van Balk en het Slotermeer (belangrijk foerageergebied). Vooral op vliegroutes zijn vleermuizen gevoelig voor lichtverstoring (Kuijper *et al.* 2008). Doordat de ontsluiting van de uitbreiding via het water zal worden gerealiseerd via de Luts, kan dit lichtverstoring veroorzaken van de aanwezige vliegroutes, indien daar verlichting wordt geplaatst.

Om een knelpunt met de Flora- en faunawet tegen te gaan, zal lichtverstoring van de vliegroutes langs de Luts moeten worden voorkomen. Dit kan worden gerealiseerd door het gebruik van armaturen die lichtuitstraling in de richting van de Luts tegengaan. Indien dit niet mogelijk is, zal nieuw vleermuisonderzoek moeten worden uitgevoerd om het belang van de vliegroute in de huidige situatie te bepalen. Vervolgens is dan waarschijnlijk een ontheffing noodzakelijk om de verstoring mogelijk te maken. Vermoedelijk zal het, gezien het voornemen, lastig zijn om een wettelijk belang aan te dragen dat aan de ontheffingsaanvraag ten grondslag moet liggen.

Conclusies vleermuizen

De uitvoering van de plannen veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen, mits lichtverstoring van vliegroutes langs de Luts wordt voorkomen.

Nieuwe Wet Natuurbescherming

Vleermuizen zijn beschermd via Europese regelgeving (Habitatrichtlijn) die door de lidstaten moet worden doorvertaald naar de nationale wetgeving. Om deze reden worden vleermuizen volgens de nieuwe Wet natuurbescherming op een vergelijkbare wijze beschermd als volgens de Flora- en faunawet. De conclusie ten aanzien van vleermuizen kan daarom ook na 1 januari 2017 gehandhaafd blijven.

4.7 Overige zoogdieren

Uit de ecologische beoordeling van 2010 is gebleken dat in de omgeving van het plangebied beschermde zoogdiersoorten (exclusief vleermuizen) uit alle beschermingscategorieën van de Flora- en faunawet voorkomen. Hieronder zijn daarom de verschillende categorieën besproken.

Licht beschermde zoogdiersoorten

De door de Flora- en faunawet licht beschermde zoogdieren zijn algemeen voorkomende soorten, zoals Egel, Ree, Haas, Vos en diverse (spits)muizensoorten. In de omgeving van en binnen het plangebied kunnen enkele van deze soorten geschikt leefgebied vinden. Door de uitbreiding van het recreatiecomplex gaat mogelijk een deel van het leefgebied van enkele licht beschermde zoogdiersoorten verloren. Voor licht beschermde zoogdiersoorten geldt een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. De beoogde uitbreiding veroorzaakt om deze reden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Onder de Wet natuurbescherming zijn de licht beschermde zoogdiersoorten ook beschermd en is er per provincie een vrijstellingslijst bij projecten in het kader van ruimtelijke ingrepen. Volgens de informatie op dit moment staan de meeste nu licht beschermde zoogdiersoorten op de vrijstellingslijst van de Provincie Fryslân. Uitzonderingen hierop zijn Vos en Konijn. Op basis van het veldbezoek op 27 oktober 2016 wordt geconcludeerd dat het onwaarschijnlijk is dat het plangebied een rol (van betekenis) speelt voor deze soorten. Verblijfplaatsen van Vos en Konijn zijn niet aangetroffen. Om deze redenen veroorzaakt de beoogde uitbreiding geen knelpunt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van de nu licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde zoogdiersoorten

Van de middelzwaar beschermde zoogdiersoorten komt alleen de Steenmarter voor in de omgeving van het plangebied. Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van deze soort. Binnen het plangebied worden geen verblijfplaatsen van deze soort verwacht die door de uitbreiding kunnen worden verstoord.

Door de uitbreiding van het recreatiecomplex gaat mogelijk een beperkt deel van het foerageergebied van de middelzwaar beschermde Steenmarter verloren. Er is in de omgeving echter ruim voldoende alternatief foerageergebied voorhanden, zodat de functionaliteit van eventueel in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van deze soort blijft gewaarborgd. Om deze reden veroorzaakt de uitbreiding van het complex geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter.

De Steenmarter zal met de invoering van de Wet natuurbescherming waarschijnlijk een vergelijkbare bescherming genieten. Om die reden zal de beoogde uitbreiding geen knelpunt met de Wet natuurbescherming veroorzaken ten aanzien van Steenmarter.

Zwaar beschermde zoogdiersoorten

In de omgeving komen de zwaar beschermde Das, Boomarter en Waterspitsmuis voor. In 2010 is gesteld dat deze soorten in het plangebied geen geschikt leefgebied kunnen vinden en/of dat ze er op basis van de verspreidingsgegevens niet zullen voorkomen. Uitzondering hierop was de Waterspitsmuis, waarvan destijds is beschreven dat de oever van het Slotermeer geschikt is als leefgebied. Door de wijziging van de begrenzing valt die oever nu buiten het plangebied. Om deze redenen is het onwaarschijnlijk dat in het plangebied zwaar beschermde zoogdiersoorten voorkomen (exclusief vleermuizen). Daarom veroorzaakt de uitbreiding van het recreatiecomplex geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van zwaar beschermde zoogdiersoorten.

Wat betreft de nu zwaar beschermde zoogdiersoorten (exclusief vleermuizen) verandert er niets aan de conclusies wanneer de Wet natuurbescherming 1 januari 2017 ingaat.

Conclusie

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet of nieuwe Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdieren'.

5. Conclusies

Deze ecologische beoordeling leidt tot de volgende conclusies:

Gebiedsbescherming

- Het voornemen zal leiden tot een beperkte toename van het aantal vaarrecreanten in het Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen e.o. Met name in het voor- en najaar kan dit leiden tot een toename van de verstoring van rustende watervogels in het Natura 2000-gebied. Deze toename is waarschijnlijk beperkt. Significante negatieve effecten op rustende watervogels worden daarom niet verwacht. Wel is er in de zin van de Natuurbeschermingswet sprake van een verstoring/verslechtering. De initiatiefnemer wordt geadviseerd om in overleg te treden met het bevoegd gezag (Provincie Fryslân) om het vervolgtraject te bespreken. Dit kan bestaan uit een verstoring- en verslechteringstoets en/of het aanvragen van een verklaring van geen bedenkingen.
- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met overige ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Ecologische Hoofdstructuur en overige gebiedsbescherming).

Soortbescherming

- Om na te gaan of er een conflict optreedt met de Flora- en faunawet, de Zorgplicht en de nieuwe Wet Natuurbescherming, is het noodzakelijk om een aanvullend veldonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vissen in de sloten rondom het plangebied.
- De uitvoering van de plannen veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen, mits lichtverstoring van vliegroutes langs de Luts wordt voorkomen.

- Voor de overige soorten geldt dat de herinrichting geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet, mits er geen verstoring plaatsvindt van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten (paragraaf 4.5).

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 treedt de nieuwe Wet natuurbescherming in werking. In deze wet worden de Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en Boswet samengevoegd. Met name wat betreft de lijsten met beschermde soorten gaat er vanaf 1 januari 2017 het een en ander veranderen. In onderhavig geval betreffen de relevante beschermde natuurwaarden Grote modderkruiper, vleermuizen en vogels. Voor deze soortgroepen geldt dat zij zijn beschermd door Europese regelgeving (Habitat- en Vogelrichtlijn) die door de lidstaten moet worden doorvertaald in de nationale wetgeving. Om deze reden kunnen de bovenstaande conclusies worden gehandhaafd als de Wet natuurbescherming van kracht wordt in januari 2017.

Literatuur

Kuijper, P.J., J.Schut, D. van Dullemen, H. Toorman, N. Goossens, J. Ouwehand, H.J.G.A. Limpens 2008. Experimental evidence of light disturbance along the commuting routes of pond bats (*Myotis dasycneme*). *Lutra* 51 (1): 37-49.

Websites

NDFF

www.waarneming.nl